

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V spravi prejema: mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Prečna oznamila, kalvare, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petstvrsta po 30 vin
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Povsod lemno.

Iz Prage dohaja zelo resno poročilo. Včeraj je imel sejo češki deželni odbor. Seja je bila sicer zaupna, a kljub temu se ve, kaj so v njej razpravljali. Zastopniki konservativnega veleposestva, kateremu pripada tudi višji deželni maršal princ Lobkovic, so izjavili, da nameravajo odstopiti, če bi deželni finančni aparat ne mogel več poslovati. Ker je finančni referent poročal, da ne more do konca meseca dobiti posojila, se mora resno računati, da princ Lobkovic in deželni odborniki konservativnega veleposestva res odstopijo. Deželni odbor je princu Lobkovicu naročil, naj takoj v Išli potuje, kjer naj cesarja naprosi, naj prepreči kršitev deželne avtonomije in naj vladi naroči, da naj deželi prikaže izrednimi sredstvi na pomoč. Če avdijenca ne bi imela zaželjenega uspeha, je pričakovati, da višji deželni maršal in deželni odborniki konservativnega veleposestva odstopijo.

Češka deželna uprava je res v jako kritičnem denarnem položaju. Dne 1. avgusta bodo deželne blagajne razpolagale le s 15.000 kronami gotovine in ne bodo mogle niti deželnih uslužbencev izplačati.

Tudi ministrski svet se je včeraj pečal z razmerami češke deželne uprave in s težavnim političnim položajem kakor tudi z bedo, ki jo je povodenj v Galiciji povzročila. Ministrski predsednik grof Stürgkh in notranji minister baron Heinold sta se v Išli odpeljala, kjer ju danes cesar zasliši. Prvotno je vlada nameravala krizo na Češkem tako rešiti, da bi vodila češko deželno upravo posebna komisija, ki bi bila iz politikov sestavljena, a Nemci so se odločno uprli, ker hočejo, da bi vlada uvedla na Češkem komisariat po hrvaškem vzorcu. To bi se bilo najbrže že tudi zgodilo, če bi se ne bil vladar upiral.

Notranje politične položaj je zelo zapleten: Češka pred komisariatom, na Hrvaškem se vlada še vedno s komisariatom in se tako forcira rešitev jugoslovanskega vprašanja, položaj v Galiciji je tudi zapleten in se Rusini pripravljajo na nove boje tako v galiskem deželnem zboru kakor tudi v državnem zboru. Končno pa še tudi zunanji položaj ni razvozljan. Ali se bo naša slabotna vlada iz teh večnih in

nevarnih kriz znala izmotati? Na to vprašanje se niti vladi prijazni listi ne upajo z da odgovoriti.

Scotus Vialor o sedanjih krizi na Balkanu.

Scotus Viator je v londonski reviji »The Spectator« od 12. t. m. priobčil jako zanimiv članek pod naslovom: »Ravnotežje med silami na Balkanu«, v katerem izvaja:

Evropa se zgraža nad bratomorno vojno na Balkanu in noče videti njenih temeljnih vzrokov. S puhlimi frazami o »umazani vojni« se hoče pred široko javnostjo zakriti dejstvo, da je ravno Evropa s svojim posredovanjem za avtonomno Albanijo vsaj v toliko odgovorna za ta novi spor, kakor je radi svoje prejšnje brezbriznosti za Makedonijo odgovorna za vojno minule zime. Usoda si je dovolila trpkost šalo, da je bila ravno Avstro-Ogrska tista, da je za Albanijo postavila narodnostno načelo, medtem ko sama v svojem domu to načelo z nogami tepta. In ravno ta Avstrija je bila, ki je zmotila ravnotežje v balkanski zvezi in onemogočila splošno izravnanje na temelju narodnostnega načela. Bulgarija je pa bila prekratkovidna, da bi bila svojega srbskega zaveznika odločno podpirala proti zapadu in ni uvidela, da njena lastna politika v Trakiji krši vsak narodnostni princip. Dejstvo je, da balkanskega vprašanja danes ni več mogoče rešiti na čisto etnografski podlagi — saj bi morala potem Bulgarija odstopiti Turkom velik del Trakije z Odrinom, Grkom pa Kavalo in Seres.

Bulgarija je spor enostavno izzvala s tem, da se je postavila na stališče pogodbe, češ, določbe zavezniške pogodbe se morajo izpolniti. Toda položaj, ki je te določbe narekoval, se je bil temeljito izpremenil še predno je prišel čas za izvršenje teh določb.

Kar se tiče očitania o »izdajstvu« z ene ali druge strani, tega ni resno vzeti. Res je, da so Bulgari prvi napadli, a jim drugega ni ostalo, ker so se Srbi nahajali na spornem ozemlju in so lahko rekli: »Pridite, vzemite si, kar zahtevate!«

Srbska zahteva po reviziji pogodbe je imela svojo pravno podlago v dejstvu, da Bulgarija ne le ni izpolnila svoje obveze, da postavi v Makedonijo 100.000 moč v pomoč srbskim operacijam, marveč je nasprotno od Srbije zahtevala in dobila 50 tisoč moč in 98 topov za obleganje Odrina, dasi Srbija po pogodbi k temu nikakor ni

bila obvezana. Srbija je iz zavezniške zvestobe do Bulgarije vojno več mesecev nadaljevala, dasi je bila svojo nalogo že dovršila. Sploh je pa razpravljanje o pogodbi, — zlasti ker so njeni pogoji tajni, — zgolj akademičnega pomena.

Dva življenska činitelja sta tu odločilna: nujni izhod Srbije na morje in stremenje Bulgarije za hegemonijo na Balkanu. Za Srbijo je vardarska dolina življensko vprašanje; ako bi ta dolina prišla v bulgarske roke, bi prišla Srbija v slabši gospodarski položaj, nego je bila pred vojno. Namesto slabe in propadajoče Turčije, s katero je bila pred vojno v dobrem razmerju, bi jo sedaj oklepali dve državi, katerih ena, mlada in čvrsta in morda tudi agresivna, bi ji v posesti Bitolja in Ohrida tudi v strateškem oziru zvezala roke. Za Bulgarijo pa bi vardarska črta z gospodarskega stališča pomenila goli luksus, ker gre njen pravi izhod iz Sofije na Egejsko morje po dolini reke Strume v Seres in Kavalo.

Ravnotežje na Balkanu je edino naravna in nujna zahteva potem, ko se je Turčija iztisnila iz Evrope. To ravnotežje pa bi bilo seveda uničeno, ako bi Bulgarija dobila še Bitolj in Ohrido. Pred vojno je bilo teritorialno razmerje med Srbijo in Bulgarijo 48:96; ako Srbija obdrži Vardar, bo to razmerje 84:145; ako pa bi Srbija izgubila Ohrido, bi bilo razmerje 72:164, to se pravi: Srbija bi prišla v položaj navadnega vazala. Taka Velika Bulgarija pa bi utegnila postati nevarna tudi ravnokar spočiti Albaniji, saj smatra napredna stranka v Sofiji Ohrido samo za počivališče na potu k Elbasani in Valoni in sanja o bulgarskem četveromorju; Črno, Marmarsko, Egejsko in Jadransko morje. Tu je tudi glavni vzrok, da Avstro-Ogrska, ki sicer podpira Bulgarijo z denarjem, orožjem in svetom, ni posebno navdušena za uresničenje velikobulgarskih ciljev.

Pa še en činitelj je, kateremu je ravnotežje na Balkanu neobhodno potrebno — Rumunija. Njej so okoliščine dale v roke tehtnico, na kateri se bodo tehtale nasprotujoče si zahteve balkanskih držav in ona bo vedela preprečiti vse nakane po hegemoniji. Ako že mora priti do hegemonije na Balkanu, potem jo Rumunija hoče zase. Sicer pa to ne sme biti cilj njenih državnikov, marveč morajo iti za tem, da Rumuniji zagotovijo vodstvo v novi balkanski zvezi, razširjeni in emancipirani od ruskega in avstrijskega vpliva. Rumunija že sedaj vodi svojo lastno politiko — neodvisno od Dunaja in Peterburga — dasi sodeluje z Rusijo, v kolikor zahtevajo to njene kori-

sti, in tudi z Avstro-Ogrsko ni pretrgala svojih prijateljskih zvez. To nam najboljše tolmači sedanji položaj.

Kratkovidna in vrtoglava politika bulgarskih državnikov je spravila deželo v položaj, iz katerega se brez gmotnih žrtv in izgube na ugledu skoro ne bo mogla izvleči. Bulgarija je vrgla igralsko kocko v nadi, da bo Grke in Srbe strla preje, nego bo Rumunija pripravljena: izgubila je in pametno stori, če vstane od mize in ne poizkuša iznova blazne sreče. Njeno edino upanje je posredovanje Avstro-Ogrske — toda tu ima zopet igro v rokah Rumunija. Dunaju je dobro znano, da je Rumunija odločena za vsako ceno vzdržati ravnotežje med Srbijo in Bulgarijo, zato bo ostal nevtralen, ker bi v slučaju evropskih komplikacij ne mogel pogrešati dragocenega rumunskega prijateljstva.

Ako bodo zmagovalci na Balkanu posneli modro Bismarckovo zmernost po Kraljevem gradcu in ako se bo cerkvam in šolam različnih narodnosti v Makedoniji in Trakiji dala popolna svoboda, potem je še upati, da se ustanovi balkanska konfederacija nove, trajnejše oblike. Politično prijateljstvo je pa mogoče le med enakimi, ne pa med pohlepim gospodarjem in odvisnim vazalom.

Črnogorci v sedanji vojski.

(Od našega poročevalca iz srbskega glavnega stana.)

Orizare (pri Kočanah) 12. julija.

Da se oddolže za izkazano jim pomoč pred Skadrom, je takoj v začetku sovražnosti dospelo na srbsko - bulgarsko mejo krog 15.000 Črnogorcev, da pomagajo srbski vojski proti Bulgarom.

Kjerkoli so dosedaj prisostvovali boju, so Črnogorci pokazali prava čudna junaštva. Oni izvršujejo tudi nemogoče stvari, ker se na svoje življenje nihče od njih niti najmanj ne ozira. Ker so bile črnogorske žrtve v balkansko - turški vojni vsled dolgega obleganja Skadra jako velike, je srbski glavni stan določil, da naj bo črnogorska divizija za rezervo. Toda Črnogorci niso hoteli tega niti slišati. Po svojem poveljniku so izjavili, da oni živijo nočejo biti v rezervi in da naj vrhovno poveljstvo, če potrebuje rezerve, za to odredi druge.

»Če spoštuješ črnogorski obraz« — tako je rekel črnogorski poveljnik načelniku štaba, srbskemu štabnemu polkovniku M. Milovanoviču — »po-

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gruščeki, poslovnik dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

II.

Ko je Mihael Vladislavovič Solnik zaključil svoje obiske pri okrajnem glavarju in pri stotniku, načelniku obmejne straže, se je zvil zopet v svoj platneni plašč in vrnil iz okrajnega mesta v svojo pravoslavno faro, v vas Tesno.

Pop je v svojem spominu prereševal dogodke tega dneva. Bil je zadovoljen z uspehom svojih obiskov in nasmehoval se je poln ponosa. Oba poglavarja državne vlade sta ga sprejela začetoma hladno, skoraj zaničljivo, toda kako sta se spremenila, kako sta se ponižala, ko sta spoznala, kdo da je in po čegavem navodilu dela.

Mislila sta, da je on navaden vaški batjuška, ki se jima je prišel klanjat ter se priporočiti njuni milosti, potožit čez upornike in denuncirati krivce. Tako naj postopajo drugi, toda ne on!

Prisilil je oba, da morata delati po njegovih načrtih, ki se mu bodo posrečili. Potem bo pa on deležen milosti, odlikovanja, redov, in klanjali se mu bodo ne samo taki-le okrajni glavarji, ampak celo gubernatorji, sam generalgubernator bo iskal njegove milosti in naklonjenosti. Pri tej misli se je vzravnal, dvignil kvišku glavo, kakor da bi že začutil na nji škofovo kapo, pogledal okrog s ponosnim pogledom in čez trenotek se zopet utopil v premišljevanje svojih načrtov, kako premagati ljudstvo, ki se že dvajset let, odkar so ga združili s pravoslavjem, upira vsiljeni mu veri in vsa sredstva duhovna, vojaška in posvetna so brez uspeha, a ljudstvo je, kakor je bilo nekdaj, še vedno uporno.

Toda on bo premagal ta upor, spreobrnil bo k pravoslavju te milijonske množice, prisilil jih bo, da bodo poslušne postavi, državni in ruski cerkvi.

Začutil je v sebi silo, odločnost in sposobnost, da izvrši to nalogo. Prevzela ga je toliko večja gorečnost, ker ni bila ne sebična, ampak je prihajala iz neizmerne in nezačeto slavo-hlepnosti, poželjenja vlade, bleska, dostojanstva; iz onih sanj, katere je sanjal v svoji revščini, ponižanju, ko je bil prisiljen, da si je odrekoval srečo,

razkošje, užitek; dasiravno so drugi manj sposobni in manj vredni kot on, uživali v polni meri tako zaželjene in tako sladke prijetnosti in priznanja.

Bil je sin služabnika premožnega grajščaka, plemenitaša, vzgojen po milosti gospodarja, prepojen od nevoščljivosti do bogastva in uglednega stanu, žgan od slavohlepija, zavrgel je svojo domovino, vero in starše, da bi prišel do častnih mest, dostojanstev, vlade, mamljen od sladke nade, da se bo zamogel maščevati za domišljene in resnične krivice, katere je pretrpel v svojih otroških in mladeniških letih.

Sredi med upornimi zedinjenci je videl najpripravnejše polje, da se hitro odlikuje in doseže svoje namene.

Uničiti je treba zmagajočo upornost, raztrgati vse vplive, ki delujejo na ljudstvo, da ostaja zvesto svoji stari veri, prisiliti ga, da bo priznalo pravoslavlje, potem bo pa stal na pohlevno sklonjenih tilnikih kot zmagovalec, triumfator, in segel bo po mitri, postal slaven, velik in mogočen in tlačil bo in poniževal one, katerih se je nekdaj bal in pred katerimi je trepetal.

Potem se bo maščeval nad njimi, a če ne nad njimi samimi, ki so mu zastrupili življenje, pa vsaj na drugih plemenitaših, kajti vsi so enaki in vse sovraži enako.

Samo, da bi prisilil k odpadu, od katoliške vere to ljudstvo, ki je sicer tako ponižno, tiho, ubogljivo, a se vendar ne mara upogniti pred vlado, ako ga s silo ženejo v cerkev, beži iz nje in vstraja dalje pri svojem dijem, nerazumljivem uporu. Brez dvoma podpirajo sile tega ljudstva katoliški duhovniki in poljsko plemstvo, toda on si bo že vedel pomagati z enimi in z drugimi, brez njihove pomoči bo pa ljudstvo samo od sebe ponižno prišlo v pravoslavno cerkev, toda najprej mora občutiti, da visi nad njim mogočna roka vlade, ki kaznuje in tare upornike, a kdor uboga, ga nagradi.

In sedaj posedla on to vlado, ima jo v svoji roki, stisnil je dlan, kakor da bi se mu hotelo kaj iz nje izmuzniti, v očeh mu je pa žareč ogenj odločnosti in brezobzirnosti; poteze njegovega obraza so zadobile divji izraz, kakor da se je v tem trenutku v tem človeku vzbudil jastreb, poželjiv krvi in umora.

V zavesti svoje oblasti se je dvignil na sedežu in z bistrimi, strogimi očmi gledal pred se.

In v svoji domišljiji si je slikal načine in sredstva, kako bo prisilil upornike. O, znal jih bo pritisniti, zadeti do živega, izsiliti iz njih priznanje, dovolj mu bo pol besedice in prišel bo do vi-

tem povej, komur treba, da druge odrede za rezervo, nas naj pa puste v prvo bojno vrsto, ker mi Črnogorci nismo večji v rezervi!

Morali so jim ugoditi. Pri zavzetju Rajčanskega Rida so delali prava junška čuda. Tam, kamor bi se divja koza ne mogla vzpeti, so oni naskakovali pod dežjem krogel. Ujeti Bulgari pripovedujejo, da vlada v njihovi vojski strah pred dvema stvarmi: pred srbsko artiljerijo in — Črnogorci.

Med srbskimi vojaki in Črnogorci vlada idilična harmonija in prava bratska ljubezen. Naši vojaki, ki so očarali svet s svojo hrabrostjo, občudujejo Črnogorsko neustrašnost, hvalijo jih in jim pravijo, da ni junaka nad Črnogorcem.

»Vi ste večji junaki nego mi,« odgovarjajo Črnogorci našim.

»O ne; mi smo junaki, da, toda vi ste nas nadkrilili, ker mi se borimo po vojaški disciplini,« vele zopet srbski vojaki.

»Bog in božja vera, mi vam priznavamo, da ste vi večji junaki nego mi,« — pravijo Črnogorci dalje — »kajti mi se bojujemo po svoji volji, kakor hočemo in kolikor hočemo; toda največje junaštvo je poslušati starejšega, kakor to delate vi. In takega pri nas ni.«

To je tudi res in odtod velike Črnogorske žrtve. Črnogorci so junaki nad junaki, toda manjka jim vojaške vzgoje. To tudi sami spoznajo in odkrito priznavajo.

»Ej, bratje,« — tako slišite govoriti Črnogorce — »če bi bili naši častniki taki kakršni so srbski, in ko bi imeli srbsko oskrbo, potem bi se ne umirili preje, dokler bi ne osvojili celega sveta.«

Ko so Črnogorci, ki v vojni sploh nimajo nobenega svojega trenaja, nobene oskrbe, brez katere se moderna vojna niti misliti ne more, še manj pa voditi — začeli na bojnem polju vsak dan dobivati po velik hleb kruha in velik kos mesa, so vprašali naše trenske vojake:

»Pa odkodi vam vse to?«

»Pošiljajo nam iz Srbije!«

»Po koliko takih-le hlebov pa dobite za mesec dni?«

»Vsak dan po en hleb.«

»Ej, Bog in Bogorodica, vi bi bili že davno morali biti carevina, in mi se čudimo kralju Petru, zakaj se vsako leto ne vojuje!«

Črnogorci so za Bulgare strah in trepet. Pri naskoku zakličejo:

»Boste videli, kdo je Črnogorec!«

In nato navale naprej, in kar je pred njimi, mora biti pokošeno, ker oni ne poznajo umikanja in bi se ne umaknili, ko bi tudi vedeli, da je od tega odvisna zmaga. Tako so vzgojeni od zibelke: raje poginejo, nego bi se osramotili pred svojimi. Zato se tudi bijejo stoji, in kadar jih srbski vojak opozore, da se je treba vleči na tla, tedaj vsi odgovarjajo v enem glasu:

»Pri Bogu, mi nočemo leči, dokler nam je glava na ramenih. Samo ženske se skrivajo. Kaj bi pa rekli v Črnigori, ko bi slišali, da smo jadni ležali v prahu pred sovražnikom! Še naše ženske so hrabrejše nego ti Bulgari, s katerimi se še nismo

mogli pogledati prsi ob prsih, kar edino se spodobi za junake.«

Ko sem stopil k ranjenemu Črnogorcu in ga vprašal, kje je ranjen in v katerem boju, mi je rekel:

»V nogo sem bil ranjen, a boja ti jaden niti videl nisem.«

»Kako to?«

»Ej, Bulgari so streljali od daleč, krogla me je pogodila v nogo in padel sem.«

»Pa to je vendar boji!«

»Kakšen boj naj bi bil to?« mi odvrne Črnogorec. »Kjer glave ne lete, ni nobenega boja.«

Črnogorci nosijo poleg puške tudi revolver. Naskok izvrše z bajonetom, ko pa dospo v okope, streljajo iz revolverjev. Pionirskih priprav nimajo in jih tudi ne potrebujejo, ker smatrajo ukopavanje pred sovražnikom za sramotno.

Med Črnogorci se nahajajo otroci s 16 leti in 50letni možje. Vse to je pomešano med sabo, ker so razdeljeni po plemenih. Ne ločijo se, da more brat bratu pomagati v nesreči. Mnogi se zanašajo na to, da bodo v bodoče Črnogorsko vojsko po modernih načelih vzgajali srbski častniki, samo tega se že zdaj boje, kako se bodo plemena razdelila v različne bataljone in čete, ker so bili od pamtveka navajeni, da so bili vsi sorodniki v eni četi, drug poleg drugega.

Črnogorci so z malim zadovoljni in se med Srbi izvrstno počutijo, kakor bi bili doma. Srbom dajejo vedno prednost — kar je pri Črnogorcu pravo čudo — Srbi pa zopet povzdigujejo Črnogorce nad vse.

Ena Črnogorska brigada se sedaj z Nedičevim moravsko divizijo nahaja tu za Kočanami, v divni dolini reke Bregalnice, ki je vsa zelena od zasajenega riža. V tem kraju raste riž najboljšje vrste in ga je toliko, da bo lahko zadostil potrebščini cele Srbije.

Kočane so bogato mesto, toda zanemarjeno, kakor vsa druga turška mesta.

Poleg bogatega vojnega plena so nam Bulgari v Kočanah pustili tudi — kolero. Ta morilka hudo divja med prebivalstvom. Ukrenilo se je vse mogoče, da se ne naseli tudi v armadi, kar bi bila prava katastrofa, katere naj nas varje — Bog, ki je bil v celi tej vojni od prvega dne, ko so naše čete prekoračile stare meje — na naši strani, na strani pravične stvari.

Balkanski dogodki.

AVSTRO-GRSKA NE MISLI NA OKUPACIJO SANDŽAKA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Dunaj, 24. julija. Z ozirom na vesti nekaterih listov, da namerava Avstro-Ogrska zasesti sandžak Novipazar, izve naš dopisnik, da na resnih merodajnih mestih na Dunaju nihče kaj takega ne namerava.

SPORAZUM MED AVSTRIJO IN RUSIJO.

Pariz, 23. julija. Tu se z vso odločnostjo trdi, da sta Avstrija in Rusija sklenili pismen sporazum glede Balkana. Obe državi bosta gledali, da se Bulgarija pre-

komerno ne oslabi. Obe državi smatrajo oboroženo intervencijo za nepotrebno. Le, ako bi balkanske države ne vpoštevale njunege stališča, bi Avstrija in Rusija storila sporazumne korake. Rusija je zelo zadovoljna, da je Rumunija pozvala Srbijo in Grčijo, naj sovražnosti prenehajo. Rusija in Avstrija se prizadevata za skorajšnji mir in želita, da se bivši zavezniki zopet sporazumejo. Vsled intervencije Rumunije in avstrijsko-ruskega sporazuma utegne evropska konferenca postati nepotrebna.

PREMIRIJE, PREDMIR IN MIR SE BODO OBRAVNAVALI V BUKAREŠTU.

(Srbski tiskovni urad »Slovenca«.)

Belgrad, 24. julija. Včerajšnja »Samouprava« priobčuje, da se je še včeraj v Belgradu in Bukareštu mislilo, da se Bulgarija namerava pogajati posebič z zaveznicama in posebič z Rumunijo, ker pa je Rumunija izjavila, da separatna pogajanja odklanja in ker so se zaveznice z Rumunijo sporazumele, da se vsa vprašanja, i vojna, i politična, razpravljajo istočasno, se je uvidelo, da ni praktično in da bi dovedlo do zavlačevanja, če bi se vojaške stvari razpravljale v Nišu, kakor se je preje nameravalo, politične pa v Bukareštu. Pojavila se je misel, da se sestanejo in države zastopajo ministrski predstavniki. To še ni rešeno, ali se najbrž reši že jutri, naktar delegati odpotujejo takoj v Bukarešt. Tako se bo v relativno kratkem času dosegel mir, prepotreben tako Balkanu kakor Evropi. Treba je, da se s pravičnim razdeljenjem sil na Balkanu učvrsti princip ravnotežja, ki je tudi na Balkanu princip največje važnosti in garancija pravičnega miru. V tem slučaju imajo velesile dovolj razloga, da vzdržujejo med seboj princip nevmešavanja v balkanske zadeve in s tem doprinesejo k naravnemu razvijanju razmer na Balkanu in k vzdržanju evropskega sporazuma. Samo tak mirovni dogovor v tem duhu bo zagotovil mirni kulturni razvitok balkanskih držav in narodov in dovedel balkanske narode do blagostanja in svobode.

PAŠIČ IN VENIZELOS V BUKAREŠTU.

Bukarešt, 23. julija. Pašić in Venizelos se bosta podala v Bukarešt.

DRUGA

DEPEŠA CARA FERDINANDA IN ODGOVOR KRALJA KAROLA.

Bukarešt, 23. julija. Brzjavka, ki jo je odposlal bulgarski kralj Ferdinand v drugi rumunskemu kralju Karolu, se glasi: »Živahno in z globokim čuvstvom želim, da se konča sedanjí neznosni položaj, vsled česar se še enkrat v svojem in v imenu svoje vlade obračam na Vaše Veličanstvo in Vas prosim, da naj se mir sklene. Ne postopamo tako zato, da bi, če naši prošnji ugodite, vojsko z Grško in Srbijo nadaljevali. Moja vlada se je nasprotno trdno odločila, da z obema tema državama hitro mir sklene. To je s tem dokazala, ker je svoja delegata v Niš odposlala in jima izročila dalekosežna pooblastila. Pripravljena je, da če isto tudi Srbija in Grška storita, takoj sovražnosti prekine in da armado demobilizira. Podala je v to svrhu vse garancije in je pripravljena, da še poda garancije, ki bi se zahtevale. S temi čuvstvi prosim Vaše Veličanstvo, da smatrate to za zadostno in ustavite prodiranje Vaših čet.

Jaz in moja vlada bomo ta čin Vašega Veličanstva smatrali za srečno predznamenje, da se kmalu zopet prično prisrčne zveze obeh narodov, ki so po tolikih spominih in skupnih koristih posvečene in ki so v našo globoko žalost bile en trenutek zatemnele. Ferdinand.« — Kralj Karol je nato odgovoril: »Požuril sem se, da odgovorim na brzjavko Vašega Veličanstva in Vas zagotavljam, da želim to, kar Vi, da se prej ko mogoče konča položaj, ki ga tembolj obžalujem, ker je trenutno zatemnil dobre odnose obeh dežel, ki jih je toliko spominov posvetilo. Moja vlada je naznanila Vaši vladi pogoje, pod katerimi se lahko zopet obnove zaupne razmere obeh držav in polagam največjo važnost na to, da te razmere take tudi trajno ostanejo. Vaše Veličanstvo je lahko prepričano, da na prijateljska čuvstva, ki jih nasproti Vam že dolgo časa gojim, zadnji dogodki, ki so nam jih razmere vsilile, ne morejo vplivati. Srečen sem, ker me Vaše Veličanstvo obvešča, da se je Vaša vlada trdno odločila končati vojno stanje s Srbijo in Grško in da ste v ta namen že delegate določili.

URADNO RUMUNSKO OBVESTILO O POGAJANJH IN DELEGACIJI RUMUNSKEGA POOBlaščenca.

Bukarešt, 23. julija. (Uradno.)

Grška in Srbija sta pritrdili predlogu Rumunije, da se preliminarji in mir v Bukareštu podpišejo. Grška tudi zahteva, da se podpiše premirje v Bukareštu. Bulgarska vlada je odgovorila na zadnje rumunsko noto, da sprejme glavne točke, ker upa, da postranske točke ne bodo delale težav. Pogajanja o mirovni preliminarij in o premirju se morajo istočasno pričeti, ker zahtevajo pogajanja, da orožje počiva. Rumunska vlada je podšefu generalnega štaba polkovniku Christesku, ki se zdaj mudi v Belgradu, ukazala, da odpotuje v Niš.

BULGARIJA STAVLJA ZELO ZMERNE PREDLOGE NAPRAM GRČIJI.

Atene, 23. julija. Oficielna brzjavna agentura poroča: »Nea Hemra« piše: Kot gotovo se lahko smatra, da mirovni razgovori v Nišu ne bodo več kakor tri ali štiri dni trajali, ker zavezniki in rumunski delegati niso voljni trpeti kakih zakotnih spletk. Po rumunskem predlogu, ki ga bodo zavezniki sprejeli, kakor se zdi, se sedež pogajanj premesti v Bukarešt. Bulgarski predlog za premirje se odkloni in stavi tridnevni rok, da se podpiše preliminarni mir. V Niš došli bulgarski delegati bodo predlagali: 1. Solun z zaledjem do Seresa se Grški prepusti. 2. Prepusti se Grški črta ob Strumi do Cagazija. 3. Kavalla ostane Bulgariji. 4. Bulgarija odkloni izplačilo vojne odškodnine. 5. Bulgarija se ne obveže, da povrne škodo, ki se je napravila v mestih Vzhodne Macedonije, ker ne smatra, da je odgovorna za plenjenja in požare. »Nea Hemera« pripominja, da Grčija teh predlogov ne more sprejeti.

NAMENI BULGARIJE.

Dunaj, 24. julija. Bulgarski ministrski predsednik Radoslavov je brzjavil »N. W. Tagblattu«, da se bo novi kabinet prizadeval, da čimprej uvede normalne razmere. Bulgarija je zdaj spoznala svoje prave prijatelje.

RUSKA PRIZADEVANJA.

Pariz, 23. julija. Kakor se tu avtentično trdi, je Rusija podzvela nov prijateljski nujni korak pri grški vladi, da Grško pregovori, da pritrdi, da se bodo v Nišu zgolj o sklepanju premirja pogajali.

KAJ BO S TURČIJO?

Dunaj, 23. julija. O prodiranju turške armade niso došla nova poročila. Merodajni krogi radi tega prodiranja niso posebno vznemirjeni, ker smatrajo, da je v sedanjih razmerah posebna akcija Rusije v Carigradu izključena. Poročilo »Novega Vremena«, da hoče Rusija zdaj Dardanelsko vprašanje izprožiti, smatrajo tu za neverjetno. Neresnično je, kar trde nekateri francoski listi, da se je avstro-ogrski poslanik v Carigradu branil, pridružiti se kolektivni demarši velesil, da bi se Turčija od vojnih akcij zadržala. Avstro-Ogrska se je vsem korakom ostalih velesil v tem vprašanju pridružila.

Sofija, 23. julija. Že včeraj so vse velesile odločno nastopile v Carigradu, osobito francoski poslanik je zelo grozeče govoril.

London, 23. julija. Posebni dopisnik »Daily Telegrapha« v Atenah izjavlja, da je izvedel za glavne točke mirovnih pogojev, ki jih stavlja Pašić in Venizelos. Bulgarija ne obdrži zgolj Tracije, marveč dobi tudi dohod k Egejskemu morju. Ne v Belgradu in ne v Atenah se ne zanimajo za postopanje Turčije in zavzemajo stališče, da naj spor Turčija in Bulgarija sami poravnata. Glede na prodiranje Turčije ne uvidita Srbija in Grčija, da bi se imele tudi druge balkanske države v to kaj vmešavati.

Bukarešt, 23. julija. Turška vlada je pri rumunski intervenirala, naj pri mirov-

ra propagande in iztrebil brezobzirno širčo se katoliško kugo.

»Duhovniki in šlahta,« je ponavljal tiho.

Vsi njegovi predniki, ki so spreobračali to ljudstvo k pravoslavlju, so delali brez načrta, kot rojeni Rusi niso poznali dežele, iskali so krivcev med ljudstvom samim, niso pa videli onih, ki so zares širili katoliško kugo, celo občevali so z njimi, pili, se dajali od njih podkupovati, upor je pa trajal in celo naraščal. Toda on, ki je vzgojen v poljski šoli, pozna vse poljsko-katoliške zvijače, a ker je sam izšel iz ljudstva, zna govoriti z ljudstvom in ga bo prepričal, kako nesmiseln in brezuspešen je upor. Ako bo postavil pred ljudstvo na eni strani skledo, polno darov, miru in blagostanja, na drugi strani pa revščino, preganjanje, kazni, se bodo vrgli vsi k polni skledi, ki jih bo pripeljala v pravoslavno cerkev. O, z ljudstvom si bo že znal pomagati!

V tem trenutku so začeli neki ljudje prehajati od ene strani gozda do druge, čez široko, peščeno pot, poraščeno tučintam z redko travo. Moški so imeli na sebi prtenke in usnjate

Ko jih je pop zagledal, je zaklical v poljskem jeziku:

»Prtienka« se imenuje vrhnja moška obleka iz belega platna, ki sega do kolen in je prepasana s pasom. torbe obešene čez rame, ženske pa s culjami in zavoji v rokah.

»Jeh, ljudje, odkod pa vi?«

»S sveta,« odvrnil je nekdo.

»Kam vas pa Bog pelje?«

»Po svetu.«

Nato je pa cela gruča naglo izginila v gozdu.

»To so romarji, ki gredo v Ležajsk,« je zamrmral voznik polglasno.

»Ali so to naši? Zedinjenci?« vprašal je pop.

»Gotovo,« je odvrnil, »gredo na shod.«

»Odkod pa?«

»Izpod Bilgoraja, pozna se po sukmanah.«

Pop je pogledal ježno na ozko gozdno pot, po kateri so mu romarji zginili izpred oči.

»Ako bi imel pri roki vsaj enega stražnika,« je vzdihnil, »zamogel bi jih ustaviti, vprašati po potnih listih, dati zapreti upornike.« Pogledal je okrog, kakor da bi iskal željene pomoči, toda na cesti ni bilo nikogar, od ene in od druge strani je samo šumel gozd.

Komaj se je peljal pol milje dalje, se je zopet prikazala majhna gruča kmetov na gozdnem potu in, ne da bi pogledali proti popu, so šli brezbrizno čez cesto na drugo stran. Popa je razjezilo, da ga nalašč tako prezirajo, se mu ne poklonijo in ga ne pozdravijo. Pred trenutkom se je čutil tako silnega, mogočnega, velikega, tu pa gre pe-

»Sukmana« je vrhnja moška obleka iz temnega sukna.

ščica ljudi in ne spoštuje v njem niti duhovne osebe.

»Hej, stojte,« je zaklical ostro, »kam greste in odkod!«

Nobeden izmed potnikov ni obrnil svoje glave proti popu in vsi so šli dalje z ravnimi koraki.

»Ah, vi vlačugarji, psi!« je kričal v brezsilni jezi, »jaz vas hočem naučiti spoštovanja.«

Čez trenutek je vprašal voznika:

»Ne veš odkod so?«

»A, Bog ve.«

»Ti nikdar nič ne veš,« je zamrmral ježno in uprl oči v gozd, kakor da bi hotel prodreti goščavo drevja in spoznati in prijati romarje.

»To je vlada takšnega okrajnega glavarja! Na svojem dvorišču, v mestu ima tucate stražnikov, tu pa, skoraj pred njegovimi očmi, gredo mirno uporniki, popolnoma varni in zaničujoče državno vero in njenega predstavitelja.«

Poslušal je in zdelo se mu je, kakor da bi v šumenju gozda slišal smeh kmetov, ki se norčujejo iz njegovega brezsilja in jeze.

V njem se je jeza nabirala na predstavitelje državne oblasti.

Spomnil se je, kako je moral dolgo čakati na okrajnega glavarja, ko ga je slednjič dočkal, je imel slahčič Poljak prednost pred njim in je z lahkoto dosegel zaželeno stvar. Tega ponižanja mu ne odpusti.

(Dalje.)

nih pogajanjih v Bukareštu nastopi za mejo v prilog Turčije. Rumunija je turško zahtevo odločno odklonila.

London, 23. julija. Tri divizije ruske armade na Kavkazu se koncentrirajo ob turški meji.

London, 24. julija. Ruski poslanik bo na današnji konferenci veselil zahteval, da se sklene energičen korak, da Turčija svojo armado pokliče nazaj na mejo Enos-Midia.

London, 24. julija. Velesile se prizadevajo, da se Turčiji pravkar v Parizu sklenjeno posojilo 50 milijonov frankov ne izplača.

ANGLIJA IN RUSIJA.

London, 23. julija. V zunanjem uradu se zanikuje, da bi bili Anglija in Rusija sklenili kak sporazum glede otvoritve Dardanel.

Peterburg, 23. julija. Vse vesti o angleško-ruskem sporazumu glede Dardanel, Egipta in Armenije so brez podlage.

FRANCOZI OPTIMISTI.

Curih, 23. julija. Iz Pariza se poroča: »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da je Pichon njenemu dopisniku izjavil: Ne verujem na izolirano intervencijo kake velesile in osobito ne Avstro-Ogrske. Slova velesil je popolna. Nobena bi ne dovolila, da bi se Bulgarija popolnoma uničila. Zastopniki balkanskih držav morajo sicer dobiti sankcijo Evrope, a za to ne bo potrebno, da se skliče posebna konferenca.

GRŠKO NAPREDOVANJE.

Solun, 23. julija. Grške čete so vrgle levo krilo bulgarske armade iz Razloga in Mehomije in so pričele sovražnika zasledovati.

GLASOVI O BALKANSKI ZVEZI.

Belgrad, 23. julija. Tukajšnje oficijelne osebnosti presoja položaj optimistično. Bulgarija je baje izjavila, da je pripravljena že v mirovni pogodbi balkanski zvezi pristopiti, ki se zdaj na širši podlagi izvede.

POIZKUSNA MOBILIZACIJA V RUSIJI.

Lvov, 23. julija. »Dziennik Polskie« poroča iz Varšave: Policijske oblasti so obvestile z lepaki rezervnike, da se poizkusna mobilizacija izvede 23. avgusta.

AVTONOMIJA MAKEDONIJE.

Dunaj, 23. julija. Neresnična so poročila gotovih francoskih listov, da namerava Avstro-Ogrska predlagati zdaj avtonomijo Makedonije.

PRIJAZNO »NOVO VREME«.

(Srbski tiskovni urad »Slovenec«.)

Belgrad, 24. julija. Nasproti trditvi neke baje begradske brzojavke zagrebškega lista »Obzora«, da se je v Srbiji »Novo Vreme« prepovedalo, ker je kritikoval postopanje srbske vlade in da niso Rusi ne Čehi poslali dozda niti enega zdravnika, se konstatira, da »Novo Vreme« (ki niti najmanj ne odseva mnenja ruske diplomacije), ni bilo prepovedano vsled kritike srbske politike, ampak ker je avstro-ogrsko monarhijo pozivalo, naj vpade v sandžak Novi pazar. Čehi so pa poslali dozda 14, Rusi pa 19 zdravnikov z mnogimi pripomočki in je avizirana še nadaljnja pomoč.

Dnevne novice.

+ Neomajno zaupanje in udanost deželnemu glavarju so izrekle nadalje sledeče občine: Št. Jernej na Dolenjskem, Črešnjovec v Beli Krajini in trška občina Motnik.

+ Poziv katoliško-narodnemu dijaštvu. Vsi tovariši, ki se nameravajo udeležiti katoliškega shoda, naj se priklase do 31. t. m. podružnici S. D. Z. za Ljubljano in okolico, Ljudski Dom.

+ Javni volilski shod v Zg. Tuhinju dne 20. t. m. je soglasno častital g. dežel. glavarju k njegovi petdesetletnici in mu izrekel popolno zaupanje z najstrožjo obsodbo liberalnega časopisa.

+ Metoda pri nas. Pod tem naslovom piše sarajevski »Hrvatski Dnevnik« na uvodnem mestu o kričeh krivicah, ki se gode zlasti Slovincem in Hrvatov na šolskem polju. Zaključuje pa takole: »Pri takih šolskih razmerah — a enake vladajo na vseh poljih državne uprave — in z ozirom na postopanje avtonomnih oblasti na Koroškem, Štajerskem, v Trstu in Istri, dalje z ozirom na okolnost, da so naši parlamentari v Hrvaški in Slavoniji, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji in Istri popolnoma zaprti, z ozirom na vse ono, kar se doli pri nas počenja in kako se z nami postopa, — z ozirom na vse to je razumljivo razpoloženje našega naroda — vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov. To razpoloženje se dá označiti z nezadovoljstvom na najvišji stopnji, into nezadovolj-

stvo bo nehalo šele tedaj, ako se napravi konec absolutizmu, ki visi nad temi narodi, konec proti njim izvrševanim nasiljem, konec zanemarjanju njihovih kulturnih in materialnih interesov, konec kršitvam zakona in prava proti njim, konec njihovim podrejenosti drugim narodom, konec njihovem suženstvu. Ni dovolj, da se z enim ali drugim dejanjem nesumljivo prijaznost nasproti poedincem ali posameznim skupinam, posameznim krajem ali deželam. Nujno je, da se zadovolji cel narod z izpolnitvijo njegovih popolnoma opravičenih zahtev.«

+ Grof Khuen o Berchtoldovi politiki. Ogrski so z Berchtoldovo politiko splošno zelo nezadovoljni. Eden najzvestejših opor krone na Ogrskem je bivši hrvaški ban in ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary. Ta s stališča vlade gotovo nesumljivi državnik se je v »Villagu« tako-le izrazil: »Ni dvoma, da je Avstro-Ogrska svojo zgodovinsko nalogo na Balkanu odigrala. Le po Solferinu in Kraljevem Gradcu smo bili Ogrji bolj pobiti kot zdaj. Hvala Bogu, da nobena neumnost avstro-ogrške monarhije ne more uničiti, s čemer pa ni rečeno, da se morajo zmeraj delati neumnosti.« Khuen je to svoje mnenje tudi na merodajnih mestih povedal. — Kossuth obsoja grofa Berchtolda, ker je preprečil mirovno prizadevanje Rusije. — Kakor se vidi, je grof Berchtold s svojo politiko zelo osamljen. Grof Khuen bi naj izprašal tudi sam svojo vest, ni li ravno njegova protihrvaška politika največ k temu doprinesla, da je monarhija na Balkanu odigrala. Mož bi potem tudi lahko uvidel, da se prevelikih neumnosti vendar ne sme uganjati, ker pač ni res, da monarhiji ničesar ne more škodovati tako, da bi prišel njen obstoj v nevarnost. Res je, da imajo, kakor Khuen v »Villagu« pravi, prejkoslej življenjski interes na obstoju Avstro-Ogrske, toda če se bodo Jugoslavi dosledno zatirali tudi nadalje in če se bo hrvaško vprašanje še poslej reševalo s kraljevskimi komisariji in mažaronskimi sabori, ni gotovo, kaj utegne prinesiti bodočnost. Khuen meni, da je zdaj tudi »panslavizem« na Balkanu dobil smrtni udarec. Ta ljubi »panslavizem«! Kaj panslavizem — jugoslovanstvo se je okrepilo, čenrav so se Srbi in Bulgari zlasali! Lahko so se tudi medseboj stepli in Bavarci s Prusi tudi, pa so se le zedinili. To naj grof Khuen pomisli in njegov prijatelj Tisza tudi. Zanimivo je, da so avstrijski oficiozi pasus Khuenovega intervju o »neumnosti« Berchtoldove politike zatajili. Politika tiča noja!

+ Tomo Pavšlar in deželni odbor. Pravni zastopnik Tomo Pavšlarja gosp. V. Vailentschag je pismeno pozval deželni odbor, naj stopi v pogajanja radi »izpolnitve kupne pogodbe«, sicer da bo v osmih dneh vložil tožbo. Deželni odbor na ta dopis ne odgovori ničesar, ker so Pavšlarjeve zahteve popolnoma iz trte izvite in naravnost smešne. Deželni odbor ni s Tomo Pavšlarjem sklenil nobene pogodbe. Vse, kar tozadevno trdi, eksistira zgolj v njegovi fantaziji. Skliceval se je na prejšnjega deželnega glavarja pl. Šukljeta, da sta se z njim zmenila za kupnino poldrug milijona kron za Pavšlarjevo vodno koncesijo. A prejšnji deželni glavar pl. Šuklje je na dotično uradno vprašanje deželnega odbora označil Pavšlarjeve zahteve za golo izmišljotino. Tomo Pavšlar torej nima niti subjektivne podlage, da bi mogel opravico, kot pravno neuk človek, vsaj misliti, da je imel z deželnim odborom kako pogodbo. Kajti pravno izveden človek vé, da deželni odbor sklepa veljavne pogodbe le s podpisom deželnega glavarja in dveh deželnih odbornikov. Izjava posameznika, četudi je deželni glavar, nima nobene pravne obveznosti za deželo. Izkratka: Pavšlarjevi zahtevki nimajo niti sence kake stvarne podlage — ravno tako kakor fantazije njegove najnovejše zaveznice K. Theimer. Veseli nas, da pride Pavšlarjeva zadeva pred sodišče, da bo enkrat konec te »afere«, ki je zrasla zgolj iz proste domišljije T. Pavšlarja. — Zanimivo pa je, da uživa T. Pavšlar s svojimi fantastičnimi zahtevki proti deželi kranjski simpatije in podporo liberalne stranke, ki bi rada pripravila deželo Kranjsko ob poldrug milijon za nič, menda iz same ljubezni do dežele in njenih davkoplačevalcev. — Omenjamo še končno, da dr. Vailentschag ni prostovoljno prevzel Pavšlarjevega zastopstva, temveč je imenovan uradoma, na podlagi ubožnega lista. — O teku pravde bomo poročali. Že danes pa lahko povemo, da se bo končala s popolno blamažo Pavšlarjevih protektorjev.

+ Ali poznate to pesem? Goriška »Soča«, ki je pred volitvami trobila na »narodno« trompeto, je vzela sedaj po volitvah in zmagi liberalnega Kovača v roke druge instrumente. Predvsem drgne na stari »klerikalni« bas. Sinočna »Soča« triumfira takole: »Volilci, rešili ste goriško deželo pred pogubonosnim klerikalizmom. Zmaju je odsekana glava. Na Goriškem ne bodo

vladali klerikalci, zanje ni tal med nami. Divji klerikalizem, ki je hotel zasesti goriško deželo kot triumfator, se je pomaknil nazaj na Kranjsko. Kristus jih je zapustil, pismouke in farizeje, ki sejejo prepri in združbo med ljudi in pretvarjajo njegove zlate nauke. Kristusa imajo na jeziku, v njihovem srcu pa kraljuje hudič. Volilci, stori ste velik zgodovinski čin, čez leta bomo prav videli dalekosežne dobre posledice izida te volitve.« »Soča« je napravila v goriški javnosti s tem nastopom jasnost na vse strani. Zaveza je padla in »samostojni, narodni kandidatje za složno delovanje« stoje pred nami taki kakor so bili v resnici, reprezentantje liberalne misli in nositelji takozvane protiklerikalne gonje. Kdor te ljudi podpira, naj bo že pod to ali ono pretvezo, ne spada več med pristase S. L. S. Tisti, ki je pa proglasil načelo, da je »bolje, če pride kak zmeren liberalac v deželni zbor« (»Primorski list«) kakor pristasa nove struje S. L. S., pa napravi lahko svoj politični testament — vsaj kot katoliški strankar!

+ O provincijalizmu govoriči zadnji »Učit. Tovarši« ter nam očita hianavstvo. Mi smo bili in smo za načelo, da se vsakdo udeležuje povsod na Slovenskem, kjer je potreben kot narodna delavna moč. Vprašamo pa — in tukaj se ne obračamo na gospodo okrog »Tovariša« s kratko pametjo — ali je to korist ljudstva in narodne stvari, da na Koroškem in na Štajerskem nastavlja uradništvo nemški Volksrat ter pošilja slovensko izobraženstvo na Kranjsko, da le more potem kazati na pomanjkanje kvalificiranega slovenskega uradništva? Slovenci-uradniki naj ostajajo na narodni meji in naj v dejanju z osebnimi žrtvami kažejo svojo narodno zavest. Tako bodo koristili dosti več narodu kakor pa, če bi po ljubljanskih gostilnah zabavljali o klerikalnih izdajalcih.

+ Rumunsko vprašanje. Rusija namerava v Odesi ustanoviti rumunsko univerzo. Ogrji na Sedmograškem pa Rumune zatirajo.

+ Važno za vojaške novice. Vojno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri se bodo od letos naprej vojaški novinci, ki so bolj slabotnega zdravja, vežbali v posebnih oddelkih. S takimi novinci se bo postopalo milejše. Kdo se bo uvrstil v oddelek za slabotne novince, bodo odločili vojaški zdravniki. Pri vsakem polku, oziroma bataljonu se vpeljeta eden ali dva taka oddelka.

+ Vojaški dopust za časa žetve se radi slabega vremena zadnjih tednov podaljša v nujnih slučajih celo za štirinajst dni. Tako je odločilo vojno ministrstvo, da naj dovoljujejo v tem smislu za kmečke sinove podaljšan dopust posebno za kraje, kjer je žetev radi slabega vremena zaostala.

+ Državne železnice v letu 1912. Železniško ministrstvo je izdalo poročilo o svoji upravi leta 1912. Koncem minulega leta so državne železnice merile 19.280 kilometrov, investirani kapital z ostalimi obveznostmi je znašal 5.722.557.121 kron. Osebnih in tovarnih promet se je znatno pomnožil in je dosegel 876.239.000 kron. Redni izdatki drž. železnic so iznesli 634 milijonov 942.000 kron. Ako prištejemo izredne dohodke in prištejemo izredne izdatke, ostane čistega dohodka 201.743.000 kron; pro kilometer torej 14430 kron. Leta 1911. je iznašal čisti prebitek 186.521.000 kron ali pro kilometer 13.338 kron. Investirani kapital se torej obrestuje s 3,93 %. Ker pa so obresti in druga odplačila v letu 1912. iznašala 247.183.185 kron in čisti prebitek 201.742.619 kron, je bilo primanjkljaja 45.440.556 kron, katerega je vlada morala pokriti iz drugih državnih dohodkov.

+ Velika poletna veselica v Postojnski jami. Letos se vrši prvič velika poletna veselica v Postojnski jami že v nedeljo dne 3. avgusta. V to svrhu bodo vozili ta dan od vseh strani posebni vlaki za polovično ceno v Postojno. Ker bodo prihajali vsi vlaki šele popoldne, je ustrezno p. n. udeležencem tudi v tem oziru, da lahko obedejo doma. Da bode veselica sijajna, v to nam jamčijo razne godbe, ki bodo koncertirale po jamskih dvoranah, podzemeljska restavracija in kaverna, uradovanje c. kr. pošte v jami, razne zabave, ples itd. — Veselica se vrši pri vsakem vremenu in se prične že ob eni uri popoldne ter traja neprenehoma do 7. ure zvečer, vsled tega se lahko vsakdo po volji in želji pomudi pri raznih zabavišjih ter si kljub temu tudi lahko ogleda vse podzemeljske krasote te svetovnoznane jame.

+ »Prej je plozal pri vojakihi, sedaj jo je poplozal v Ameriko.« Homist pri 17. pešpolku Janez Čavdek je odšel 1. julija na tritedenski dopust v Janjevo Brdo v sodnem okraju Ilirska Bistrica. Ker pa ni imel do »soldaškega plozjanja« posebnega veselja, jo je s pomočjo svojih domačih pobrisal v Ameriko.

+ Nagloma je umrl danes ponoči posestnik in gostilničar Franc Plevnik v Vevčah pri Devici Mar. v Polju.

+ Sin turškega generala utonil. V Dobrovju na Koroškem je utonil na letovišču nahajajoči se 20 letni sin turškega generala Mahmud Bej Husein iz Carigrada. Utonil je dne 18. julija pri kopanju v Milštatskem jezeru.

+ Samoumor. Predvčerajšnjim se je v Beli peči zastupil klepar Janez Hardwiger, pristojen v Slezijsko. Umrl je v par minutah. Vzrok je neznan.

+ Nesrečna smrt. V Naklem pri Kranju so imeli minulo nedeljo novo mašo. Pri tej priliki so postavili več mlajev. V torek, dne 22. t. m. so podirali te mlaje. Posestnik in gostilničar J. Sink, po domače Zguba, je hotel podirajoči se mlaj obdržati, pa ga je deblo podrla na tla tako nesrečno, da je revež takoj umrl.

+ Seznam priporočenih in navadnih nevočljivih poštnih pošiljatev, ki so bile meseca junija leta 1913 odprte pri oddelku za nevočljive poštna pošiljatve v Trstu, in ki so njih odpošiljatelji neznani. — Priporočena pisma. Trst 1, 58 dd. ? Benzniger Einsiedeln; 45 dd. 27. II. 13 Hadji Garaber Pittsburg; 118 dd. 15. I. 13 Hans Neubauer Neapel; 1246 dd. 3. IV. 13 Clara Brumer Himberg; 147 dd. 4. IV. 13 Adolf Simsch Castelnuovo; L. 1440 dd. ? Anita Fazzini Firenze; 37 dd. 11. VI. 13 Maria Va Crion Trieste; 1748 dd. 1. 4. 13 Marcello Norio Monfalcone; 225 dd. ? Maria Zeweletti, Pariz; 710 dd. 26. IV. 13 Robert Kocaurek Alexandrien; 586 dd. ? Luigi Comar S. Paulo Brasile; 254 dd. 24. 4. 13 Antonio Susmel, Ronchi; 1019 dd. 18. 12 Giuseppe Velicogna Monfalcone; 961 dd. 1. X. 12 Rudolfo Gianconi New York; 1553 dd. 1. 5. 13 Lorenzo Divo Umago; 932 dd. 9. 3. 13 Georg Martinich Constaninopol, Trst 3; 920 dd. ? Božo Letinič, Trst; 57 dd. 26. 3. 13 Franz Kresnig Monfalcone; 543 dd. ? Irma Lukinpič Iquique; Trst 5; 113 dd. 20. 3. 13 Matteo Vidulich Pola; 214 dd. 13. 4. 13 Francesco Kalin, Trst; Trst 6; 474 dd. 7. 4. 13 Nino Lusardi, Buenos Aires; 425 dd. 25. 10. 12 Giov. Batt. Sartor Vankouver; 480 dd. 11. 3. 13 Frank Ujec, New York; 215 dd. 21. III. 13 Tommas Jahson, Glasgow; 127 dd. 3. 2. 13 Renato Zotter, Pola; 146 dd. ? Pugioranec, Basovizza; Trst 7; 346 dd. 27. 2. 13 Giuseppe Fransin, Muggia; Trst 8; 462 dd. 15. 10. 12 Nicolina Cangallo, Buenos Aires; Trst 12; 83 dd. 1. 4. 13 Giovanni Marselli, Aden; Gorica 1; 312 dd. 6. XII. 12 Giuseppe De Senibus Firenze; 331 dd. ? Henry Crifton, Leipzig; Barkovlje 18 dd. Max Lipwitz, Leipzig; Opatija; 359 dd. ? Karoline Millner, Wien; Pulj; 641 dd. 4. I. 13 Stanko Stanisich, Bosn. Novi; 48 dd. 24. XII. 12 Maria Smocovich, Rio de Janeiro; 864 dd. 6. 4. 13 Petar Bogdanovič, Steksgard; 567 dd. ? Rosa Beganann, New York; Ljubljana 1; 1322 dd. 5. 3. 13 Josef Cizmar, Jeruzalem; Ljubljana 4; 140 dd. ? D. Brouner, Wien. — Poštne nakaznice: Opatija št. 641 dd. 3. 5. 13 Emil Grünwald, Bos. Visograd, 20 K; 4260 dd. 23. 9. 12 Max Richter ? 3 K; Divača: 142 dd. 12. 6. 13 Carlo Brunetti, Rovigno; Gorica 3; 172 dd. 5. 6. 13 dr. Friedrich Rummer, Salzburg, 1 K; Zagorje: 119 dd. 3. 6. 13 Milovoj Povič, Zagreb, 5 K.

Štajerske novice.

+ Štajerskim Slovincem bo, kakor čujemo, odkazano na katoliškem shodu v Ljubljani odlično mesto. Pripravljalni odbor namerava predlagati za predsednika velikega manifestacijskega zborovanja v nedeljo, 24. avgusta, namestnika štajerskega deželnega glavarja, našega deželnega poslanca dr. Jankoviča. Tembolj je torej dožnost štajerskih Slovencev, da v velikem številu pohitimo na katoliški shod v Ljubljano!

+ Duhovniške vesti. Č. g. Bogovič Ivan je imenovan I. kornim vikarjem v Mariboru. Prestavljeni so č. g. kaplani: Toplak Jožef iz Ljutomer kot II. korni vikar v Maribor; Kranjc Marko iz Središča v Ribnici na Pohorju; Kristović Mihael iz Ribnice na Pohorju v Zavrč; Kraner Vinko iz Zavrča k Sv. Petru pri Radgoni.

+ Duhovniški jubilarji. V naši škofiji slavijo letos sledeče jubileje: dne 25. julija vpokojeni dekan in župnik vuzeniški č. o. Tomaž Mraz 60letnico mašništva; dne 25. julija gg. Ivan Gajšek, župnik v Šent Vidu pri Grobelnem in Ivan Sparhakl, vpokojeni župnik pri Št. Petru nad Medvedovcem Selu, zlatomašništvo; gg. dekan Jak. Caf pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, Anton Fišer, župnik v Mozirju, Matja Frece, vpokojeni župnik z Belih vod, Martin Jurkovič, dekan v Ljutomeru, Franc Kitak, superior pri Sv. Jožefu pri Celju, Jožef Sattler, vpokojeni župnik s Črne gore, Jož. Sinko, župnik pri Št. Lovrencu v Slovenskih goricah, Henrik Verk, župnik na Vidmu, Vinko Bauman, vpokojeni kaplan pri Sv. Ani na Krembergu, 40letnico mašništva; gg. Anton Bolkovič, župnik v Artičah, Franc Cerjak, kaplan pri Sv. Križu tik Slatine, Jakob Cinglak, kaplan v Voj-

niku, Jakob Kitak, župnik v Šmartinu za Dreto, Franc Lekše, župnik v Lučah, Jakob Marinič, župnik v Majšpergu, Ivan Sušnik, vpok. župnik s Črešnjem, Alfonz Svet, župnik pri št. Vidu blizu Ptuja, Franc Vračun, župnik pri Sv. Miklavžu blizu Slovenjgradca, dr. Anton Medved, profesor v Mariboru, Franc Moravec, kanonik in stolni župnik v Mariboru, Ivan Vreže, profesor v Mariboru, petindvajsetletnica mašništva.

š Osebnost. Konceptni uradnik poštnega ravnanstva v Gradcu Franc Janžekovič je bil dne 19. julija na graškem vseučilišču proglašen za doktorja prava.

š Zeleno Pohorje. Zopet je pretečeno nedeljo iz Nemčije k nam priseljeni lutovski pastir Mahner peljal svoje verske in politične ovce iz Maribora na Pohorje ter jih navduševal tudi z narodnega stališča za to lepo gorovje. Nikdar niso Nemci bolj hrepeneli po posesti Pohorja, nego ravno zadnje čase. Zato pa je tudi sedaj bolj kot kedaj dolžnost ponosnih prebivalcev zelenega Pohorja, da branijo slovensko posest in ime. Nemcem zaključimo najodločneje: Roke proč od našega slovenskega Pohorja!

š Nesreča. Žalec. Hlapec tukajšnje pivovarne Franc Kramer je peljal 18. julija s težko obloženim vozom pivo proti Velenju. Pri nekem ovinku pridrvi v največji brzini nasproti nek samodreč. Konji so se splašili in voz se je prevrnil v globok jarek. Kramer, ki je sedel na vozu, je pri padcu prišel pod voz in se je zelo nevarno pobil. Prepeljali so ga v bolnišnico. Voz in sodi so se razbili.

š Smrtna kosa. Laški trg. Umrli je ga. Sofija Kolškova, soproga tukajšnjega odvetnika dr. Kolška. Blagi gospej trajen spomin!

š Obdarovanje konjerejcev. Dne 10. julija se je vršilo tukaj obdarovanje konjerejcev. Iz okrajev Maribor, Slovenska Bistrica in Konjice so prignali konjerejci 101 konja, večinoma kobile in žrebce. Lepe živali so pričale, da je konjereja v naših krajih lepo razvita. Komisija, ki je pregledovala konje, se je zelo pohvalno izrazila o napredku tukajšnjega konjerejstva. Obdarovanju je bilo 50 konjerejcev. Deželno darilo 1700 K je dobil posestnik Jožef Puhfink iz Sp. Poljskave. Obžalovati pa moramo, da so bila ostala darila tako majhna. Drugod daje država in razni javni zastopi večje vsote za podporo živinoreje. Okrajna zastopa Maribor in Konjice ter bivši slovenjebistriški pa seveda nimajo denarja za pospeševanje domače konjereje. Posilinemci, ki imajo tam prvo besedo, nočejo, da bi se našemu kmetu boljše godilo.

š Toča na Štajerskem. Fram. Toča je 16. t. m. napravila na framskem Pohorju veliko škode. Menda 30 let je tu nismo imeli. Vinogradi lepo kažejo, a prikazala se je že tudi plesnoba. Sadija na Pohorju ni nič, pač pa na ravnini. Setve so izredno lepe, rž so pričeli žeti. Ako ne bo preveč deževno, bomo imeli obilno kruha, lani smo ga vsi kupovali, ker je toča potolkla vsa poletna setev. Sena je povsod manj ko lani. Na Pohorju sedaj spravljajo, a jim dež hudo nagaja, spodaj pa so lahko in lepo spravili in je že lepa otava.

Primorske vesti.

p Strašno istrsko maščevanje. Ze precej časa ni bilo čuti o zločinah, ki režejo po Istri vinske trte in jih uničujejo. Sedaj pa prihaja iz Poreča poročilo, da so v noči na torek neznani lopovi porezali veleposestniku Prezziu 40.000 trt, kar pomeni nad 40.000 kron škode. Blizu Vrsarja pa so brezvestni ljudje porezali ubogemu kmetovalcu Precaliju 180 redi trt. Najhujše pa je, da revežu to delajo leto za letom. Ljudstvo si želi bolj gosto sejanih orožniških postaj.

p Umrli na cesti. V torek nekoliko pred pol osmo uro zvečer se je na Velikem trgu v Trstu ob zvokih glasbe zgrudil neki tuj mož, ki mu je videti, da je delavskega stanu. Neznatnemu tujcu, ki je kakih 37 let star, je postalo med šetnjo nenadoma slabo in je umrl naglo smrti.

p Grkova oporoka. Grk Georgiadis, o katerem je poročal naš list, da se je ustrelil v tržaškem »Excelsior Palace Hotelu«, je zapustil oporoko, glasom katere deli svoje premoženje na tri dele in daruje eno tretjino grški kraljici za gradnjo bolnišnice, eno tretjino kraljici-vdovi za enake namene, tretji del pa atenski občini za spomenik ustreljenemu kralju Juriju.

p Tržaški deželni zbor. V sredo popoldne se je vršila prva seja tržaškega občinskega sveta in deželnega zbora. Bila je zelo kratka: Otvoritev, običajne formalnosti in volitev komisije za overovljenje volitev. Poslancev je bilo navzočih 76, med temi 7 socialistov in 10 članov slovenskega kluba. Poslanca Rybát in Černe sta manjkala in sta opravičila svojo odsotnost.

Nupniti je vžigalica: V korist obmejnim Slovincem!

Cerkveni vesnik.

Petindvajsetletnica na Brezjah na Gorenjskem. Prav lepo slovesnost, svojo petindvajsetletnico mašništva, so obhajali dne 22. julija pri Mariji pomagaj sledeči gospodje: Bohinjec Peter, župnik dupljanski; Čebašek Janez, župnik polhovgrajski; Gabrijel Anton, duhovni svetnik in župnik cekljanski na Dolenjskem; Kreiner Anton, župnik starološki na Kočevskem; dr. Krek Janez, profesor bogoslovja, deželni in državni poslanec; Nemanjič Ivan, župnik v pokopju v Metliki; P. Angel Mlejnik, frančiškanski provincial v Ljubljani; Müller Janez, župnik pri M. D. v Polju; dr. Perne Franco, e. kr. gimnazijski profesor in konzist. svetnik v Kranju; Pokorn France, župnik besniški in škof. arhivar; Slak Matija, župnik na Brdu; Texter Konrad, župnik višnjegorski in imetnik zlatega križa s krono. — Slovesno sveto mašo z asistenco je imel g. Nemanjič, slavnostni govornik pa gospod dr. Perne. V jedrnatih besedah je prav živo pokazal svojim sošolcem pogled nazaj v preteklih 25. letih trudapolnega delovanja zase in v blagor ljudstva, ozrl se pa tudi v bodočnost, kaj jim je še storiti za ljudstvo in zase, da bo ob trenutku obračuna z Gospodom zasijalo vsem veselo solnce pravice. Navzočega je bilo ob tej slovesnosti tudi mnogo ljudstva. Sošolca sta bila dva zadržana, dva: Pavlin in Hribar pa sta že na kraju večnega miru in odpokitka. — Po cerkvenem opravilu je oskrbel provincial P. Angel svojim sošolcem v obednici gostoljubnega hospica primerno okrepčilo, pri katerem je vzbudila dovtipna napitnica gospoda dr. Kreka živahno zabavo in splošno radost. Zlasti se je častilo gospodu dr. Kreku, da se je po polletnem telesnem bolehanju zopet tako okrepčal v selških hribih, da je čil in čvrst priromal peš s Prtovča na Brezje, poln svežega duha in zabavnosti. Po obedu so pa gospodje biserniki priporočili se Mariji v varstvo, da bi jim izprosila tudi milost zlate maše, veseli odšli vsak na svoj kraj.

c V Marijino Celje gre romarski vlak iz Maribora dne 11. avgusta in se vrne dne 13. avgusta. Vožnja tja in nazaj stane v III. razredu 8 K 80 vin., v II. razredu pa 15 K. Iz Au-Seewiesen do Marijinega Celja je še peš 7 do 8 ur. Kdor težko hodi, si mora obenem z romarsko karto naročiti tudi že voz iz Au-Seewiesen naprej, ker ga drugače ne bo dobil. Voz stane za osebo tja 5 K. Natančni vozni red bomo objavili šele prihodnjič ali pa ga bomo vsakemu poslali obenem s karto. G. g. dušne pastirje vljudno prosimo, da ljudi na to romanje opozorijo, denar zberejo in skupno naročijo vozne listke. Denar se pošlje edinole na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta št. 5. V Mariboru se bodo listki dobili tudi v tiskarni sv. Cirila. Pred 6. avgustom se listki nikomur ne bodo poslali. Zadnji čas za priglajenje je 4. avgust.

Gospodarsivo.

g Svarilo pred sleparskimi angleškimi družbami za financiranje. Od zanesljive strani se naznanja: V zadnjem času so se v strašljivem obsegu pomnožili primeri, da so se angleške družbe baje za financiranje do domačih industrijskih podjetij s škodovalnim namenom obračale s ponudbami, ta podjetja izpremeniti v angleške akcijske družbe. Te angleške družbe za financiranje se v ta namen, da bi privabile običnost, poslužujejo v prvi vrsti najbolj čitanih avstrijskih in ogrskih dnevnikov, nadalje pa nastavlja jo tri konzorciji v raznih industrijskih središčih, kjer je to mogoče, agente, ki so na dobrem glasu, kateri pa o bistvu kupčije, ki jo posredujejo, večinoma niso na jasnem in tako v dobri veri pomagajo domači industriji in trgovini povzročiti znatno škodo. Glede na to, da posamezni teh sleparskih baje angleških ustanovnih sindikatov delujejo posebno intenzivno v monarhiji, je potrebno, da se domače trgovstvo odločno svari pred njimi. Domačim interesentom se mora s povdarikom pojasniti, da se resni angleški kapital v zadnjih letih za financiranje domačih industrijskih podjetij, kakor je videti, razmeroma malo zanima. V splošnem je treba glede vseh iz Angleške nezahtevane došli kupčijskih vabil največje previdnosti, osobito pa glede takih, ki so v časopisnih oglašilih.

g Tečaj za uporabo sadija in zelenjadi priredila kranjska kmetijska šola na Grmu od 1. do 5. septembra s sledečim sporedom: V ponedeljek, 1. septembra od 2. do 4. ure: Pomen konzerviranja sadija in zelenjadi. Vzroki pokvarjenja sadija. V to-

rek, 2. septembra od 8. do 10. ure dopoldne: Kipenje. Kisanje zelenjadi. Konserviranje zelenjadi v kozarcih in pušicah. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje. Popoldne od 2. do 4. ure: Naprava meze (zalzna), moze (povidla) in zdriza. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. V sredo, 3. septembra od 8. do 10. ure dopoldne: Vlaganje sadija v kozarce (naprava kompota). Shranjevanje sadnih konserv. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. Popoldne od 2. do 4. ure: Naprava soka iz jagodičevja in drugega sadija. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. V četrtek, 4. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Sušenje sadija in zelenjadi. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sušenju. Popoldne od 2. do 4. ure: Obiranje in spravljane (shranjevanje) sadija. Vlaganje sadija v zaboje, košarice in sode v svrhu kupčije. Od 4. do 5. ure: Praktične vaje v sadovnjaku in sadni kleti. V petek, 5. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Naprava sadjevca (mošta). Sestava sadija in mošta. Kipenje mošta. Naprava oceta. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje v vinski kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje s sadjevcem, boleznimi sadjevca in ravnanje s pokvarjenim sadjevcem. Od 4. do 5. ure: Praktične vaje v vinski kleti. — Predavanja od 1. do 4. septembra so namenjena v prvi vrsti našim gospodinjam in dekletom, 4. in 5. pa gospodarjem. Tečaja se je udeležiti vseh pet dni ali pa tudi samo prve tri dni ali pa tudi zadnja dva dneva. Ker se sprejme z ozirom na praktične demonstracije le omejeno število udeležencev, se je treba prijaviti do 17. avgusta. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega, ki za podporo pravčasno po dopisnici prosijo, povrne ravnanje stroške za pot do Novega mesta in za prehrano po 1 K 50 vin. na dan. Vendar se izplača podpora le tistim, ki se jim je izrecno dovolila. Priglasilom je pristaviti tudi, katere dneve se misli dotičnik tečaja udeležiti. Prošnje za podporo in priglasila je nasloviti na ravnanstvo kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija, Kranjsko).

š Razstavo prašičev priredi Kranjska kmetijska družba 16. septembra t. l. v št. Jerneju na Dolenjskem. Razstavljeni bodo le plemeniti merjasi in plemenske svinje. Tako skrbi Kranjska kmetijska družba za razvoj domače živinoreje. Cilj naše štajerske družbe pa je menda: gospodarski napredek nemškega dela dežele. Svinjereja je v slovenskih krajih, če se primerja z drugimi deželami, ravno vsled krivde nemškega deželnega odbora in liberalne gospode, ki sedi v odboru Kmetijske družbe, zelo zanemarjena. Štajerska Kmetijska družba hoče Slovence navaditi le na podporo, za samostojno delo jih ne navaja. Potovalni učitelji pa so kakor kokoši, ki malo zakokodačejo, ko zneso jajca, potem pa odidejo. Svoje govore povedo in gredo.

Razstava iznajdb in patentov v Brnu bo od dne 7. do 21. septembra v Lužanukih dvoranah. Številne prijave razstaviteljev iz Češke, Moravske, zlasti pa iz inozemstva, kažejo, da bo razstava, ki jo bo Društvo izumiteljev že v tretji priredilo, postala življenjska potreba vseh, ki delajo na iznajdbah in patentih. Namen razstave je: podati pregled o sedanjem stanju obrtniških iznajdb v vseh strokah tehnike, izpodbijati k napredku in podžigati k novi smeri kakor zahteva duh časa. Razstavo bo tvorilo sedem odelkov, in sicer: 1. Gospodarstvo in rudarstvo. 2. Strojništvo. 3. Elektrotehnika in mehanika. 4. Staviteljstvo. 5. Zdravstvo. 6. Šport. 7. Raznoterosti. — Kdor bi rad natančnejši pojasnil, naj se obrne na: »Svepomocno društvo vynalezu« v Brnu, Ferdinandova ulica 29.

Francoski denar v Dalmaciji. Nedavno se je v Bruslju osnovalo delniški društvo »Société des Charbonnages de Dubravice de Dalmatie«. Družba ima 1.200.000 frankov temeljne glavnice in bo izkoriščala dalmatinske premogokepe, predvsem onega v Dubravici pri Skradinu, čegar premogove plasti obsegajo približno 20 milijonov tonelov, popolnoma natančno in zaupljivo izmerjena količina pa znaša 3 milijone tonelov. Ker je Dubravica oddaljena od morja le par kilometrov, bo družba lahko izvažala premog po cenenem morskem potu. Večina delnic po 500 frankov je v francoskih in belgijskih rokah; domačim zavodom so dali na razpolago za 100.000 frankov delnic.

Razne stvari.

Svetovna zaloga radija. Na radiološkem kongresu v Pragi je poročal profesor Stoklasa v svojem uvodnem govoru takole: Za potrebo celega sveta je sedaj vsega radija približno 12 gramov. Od teh 12 gramov je 4 grame pridobila gospa Curieova iz jahimovske smolnate rude, a 8 gramov je pridobil dr. Ulrich v Jahimovu. Torej je ves svetovni radij iz smolnatih rud jahimovskih.

Ponarejen veteran. Peter Laptev, o katerem smo svoj čas poročali, da je bil kakor 118letni starček povabljen od ruskega carja na Borodinsko slavnost, je živa slika našega časa, ko se vse ponareja, zakaj veteran Peter Laptev ne šteje 118 let, ampak šele 81 let. Krstni list, s katerim se je izkazoval, je ponarejen. Ako bi bila ta listina pristna, bi bil Laptev 21 let starejši od svojega očeta in 7 let starejši od svoje matere. Ta narejeni veteran še nikoli vojak ni bil. V Rusiji ne sleparijo samo revizorji, ampak tudi veterani.

Poglobitev suškega prekopa. Vodja društva suškega preliva Viljem Garstin naznanja, da bo treba suški prekop poglobiti. Predpriprave so že dovršene in kmalu se bodo lotili prekopa samega.

Tatvina v gradu bivše srbske kraljice Natalije. Iz Bayonna se poroča listom: Neznani tatovi so vlomili v stanovanje bivše kraljice Natalije v gradu Saachino v Bidartu in pokradli dragocenosti iz vseh sob, zlasti iz sobe častne dame bivše kraljice, kjer je bilo shranjeno srebrno namizno orodje in ostali dragoceni predmeti. Kraljici, ki biva zdaj drugje, so sporočili o tatvini. Policija je tatovom na sledu.

Priznanje kritikovo. Listi so zadnje dni prinesli tole dogodbo: Veliki kritik in nič manjši oboževatelj Dantejev se je že štirinajstkrat dvobojeval, hoteč dokazati, da je Dante večji pesnik kakor pa Ariosto. Petnajstič se mu je pa njegovo navdušenje presneto slabo izplačalo. Njegov protivnik, strasten častilec Ariostov, ga je prebodel s sabljo. Ko je naš častilec Danteja umiral, je poklical k sebi svojo gospodinjico ter ji na smrtni postelji priznal: »Najragbičnejše, Metka, pri vsem tem pa je, da nisem v svojem življenju ne Danteja, ne Ariosta nikdar bral.« — Nato je izdihnil. — Res žalostno dejstvo, da gotovi ljudje zagovarjajo reči, ki jih niso nikdar v življenju niti videli, niti brali, niti slišali, kar je gotovo več nego more zdrav človeški želedec prenesti.

Eksplodzija v Wöllersdorfu. Ob večerajšnji eksploziji v Wöllersdorfu, o kateri smo že včeraj med zadnjimi vestmi poročali, so tri osebe življenje izgubile: 20letna Karolina Lehner, 37letna Rozina Dröszler in 34letna Klara Räuscher. Nevarno ranjenih je še 17 oseb, večinoma delavk. Tri so še tako nevarno poškodovane, da bodo najbrže umrle. Trdi se, da je eksplozijo povzročil neki 17letni vajenec, ki je premočno tolkel na smodnikom napolnjeno vžigalko. Vajenec se s smrtjo bori. Po eksploziji je nastala med delavstvom strašna panika, a iz poslopja jih niso pustili in jih pozivali, da naj naprej delajo. Končno je poveljstvo municijske tvornice le odredilo, da je včeraj po eksploziji delo počivalo.

Vohun Pajer tudi za Rusijo vohunil. Krakovski listi poročajo, da je inženir Pajer pred petimi leti bil zaposlen v Krakovu pri zgradbi trdnjav in da sumijo, da je tudi takrat več načrtov ruskemu generalnemu štabu prodal.

Strašna nevihta v Zgornji Italiji. Strašno neurje je obiskalo ponoči od 22. na 23. t. m. severno Lombardijo. Toča, posamezna zrna teška do 400 gr, je vso žetev uničila, pobila opeko na strehah in opustošila več tvornic.

Požari. V Binghamtonu je zgorela tvornica, kjer so izdelovali predpasnike. V plamenu je strašne smrti 25 oseb umrlo, 50 jih je pa bilo ranjenih. — V Janosu na Ogrskem je pa zgorel parni mlin tvrdke Arpad Fay. Škode je nad 100.000 kron.

Letalni stroj znanstven inštrument. V Varaždinu sta zarubili dve trdki radi dolga 1500 kron letalni stroj aviatika Lanyija. Aviatik se je pa radi rubežni pritožil na okrajno sodišče, ki je razsodilo, da se letalni stroj ne more zarubiti, ker tvori ob sedanjem stanju vede znanstven inštrument in ker se Lanyi z letalnim strojem preživlja.

Kadilci in pivci — na solnce! Neki nemški zdravnik priporoča kot najboljši sredstvo proti strupenim učinkom tobaka in alkohola — solnčne žarke. Kadilci in pivci naj namesto grgljanja izpostavijo vsako jutro svoje grlo solnčnim žarkom na ta način, da par minut z močno odprtimi usti stoje obrnjeni proti solncu. Med tem časom se treba imeti oči zaprte. Če ni solca, se lahko uporabi tudi električna svetloba, ki pa seveda ne učinkuje tako močno kakor solnčni žarki. Sploh so solnčne kopeli najboljše zdravilo za ljudi, ki trpe vsled zastrupljenja z nikotinom in alkoholom pa mnogokrat zmotno mislijo, da so bolni na živcih. Seveda so pa solnčne kopeli tudi nevarne, zato je treba vprašati zdravnika.

Zasačen lepoglavski begunec. Nedavno je iz lepoglavske kaznišnice pobegnil Ostoja Gruič, jako nevaren človek. Šel je pa sam zopet v past. Oglašil se je namreč pod napačnim imenom v Mitrovici in prosil za potni list v Srbijo. Tu so ga pa po tiralici spoznali in ga spravili zopet na varno.

Hude židovske obtožbe proti Rusiji. Na mednarodnem kongresu proti trgovini z belimi sužnjami, ki se je nedavno vršil v Londonu, je govoril neki angleški rabinec o neznoznih razmerah, v katerih se nahajajo židovska dekleta na Ruskem. Židom je prepovedano zapustiti odreja jim prebivališče in mlade židinke ne smejo iti študirat na vseučilišče v Petrograd, Kijev ali kako drugo rusko vseučilišče. Da bi si iz te stiske pomagale, so začele zahtevati od policije takozvane »rumene listke«, s katerimi so za dekleta odprta vrata po celem ruskem carstvu. Ti rumeni listki so — uradne izkaznice za prostitutke! Židovsko dekle je moralo torej, ako je hotelo priti do virov višje izobrazbe, izpostaviti svoje pošteno ime in živeti pod sramotnim naslovom prostitutke. To pa ruski policiji še ni bilo zadosti, marveč je začela paziti na te židinke, in ko je dognala, da pošteno žive, jih je pod pretnjo izgona silila, da žive tako, kakor jim nalaga »rumeni listek«! Vse židovske študentke, ki se temu niso pokorile, so bile izgnane. Da se Rusija iz vseh sil brani pred preplavljenjem po židovski inteligenci, je umevno, a takih nezaslišanih sredstev bi se krščanska država na noben način ne smela posluževati.

Dvoji trojčki v enem mestu. V malem mestecu Vodice pri Šibeniku sta te dni dve ženi povili trojčke: vsaka po dve deklici in enega dečka.

Proti krvni osveti med Albanci se je začel boriti škofski nadškof Seregi, ki je sporazumno s škofom iz Kalmate in Zadrime in miriditskim opatom Dokiem začel vplivati na arbanaska gorska plemena, da bi se odrekla krvni osveti. Rodovi Malisia, Dukadžin, Miriditi, Puka in Dobra so nadškofu že dali »beso« (prisego), da ne bodo več izvrševali krvne osvete in se vzajemno borili za neodvisnost Albanije.

Maksim Gorki. Kakor poročajo listi, se je slavni ruski pisatelj M. Gorki vsled Rusiji splošno podeljene amnestije odločil, vrniti se v svojo domovino. Gorki živi že šest let na otoku Capri v krasni vili tik morja. Njegova delavnica je velika, svetla dvorana, v katero držve lesene, nenavadne stopnice. Na stenah visi le malo podob, ki so ponajveč spomini od prijateljev-literatov in umetnikov. Zlasti velika slika je portret ruskega basista šaljapina, ki je bil veren prijatelj Gorkemu v njegovih jasnih in temnih dneh. Poleg slik visi na stenah: staro orožje vseh vrst, indijanski loki in pušice, majhna srebrna bodala, pištole, ščiti itd. Nadalje je po policah, stolah vse polno knjig, novih in zarumenelih, razmetanih namenoma v okusen nered. Stanica je okrašena z bronastimi reprodukcijami grških sob in z bronasto soho Tolstega, ki sedi globoko zamišljen v naslanjaču. Pozornost zasluži tudi krasna zbirka kamej in rezbe iz slonove kosti, ki so Gorkemu neki jako drage. V ozadju sobe stoji s knjigami in rokopisi obtežena pisalna miza, pri kateri dela Gorki vsak dan nekaj ur.

Ljubljanske novice.

Ij Mahrova trgovska šola je ravno kar končala svoje 79. šolsko leto. Kakor se nam poroča, je imel zavod v dveh tečajih 126 učencev, in sicer 44 Slovencev, 34 Hrvatov in Srbov, 24 Lahov, 22 Nemcev, 1 Čeha in 1 Grka. V jezikovnem oziru je bil prvi tečaj razdeljen v tri oddelke: slovanski, nemški in laški; v drugem tečaju se je poučevalo samo nemško. Deželni odbor je podelil ustanovi trem, Kranjska hranilnica pa petim učencem. Prihodnje šolsko leto se prične 1. oktobra.

Ij Na spreobu je zadela kap večeraj pod Rožnikom zobozdravnika gosp. Schweigerja. Prepeljali so ga z izvoščkom na dom.

Ij Samoumor Ljubljančanke v Trstu. V soboto so našli v gozdu nad Rojanom pri Trstu že precej natrohnelo truplo mlade ženske, prilično lepo opravljene, ki je pa ni nikdo poznal. Mislili so že, da ne bo nikogar, ki bi jo spoznal, a sedaj se je javila neka deklica, ki trdi, da je bila mrtva — Ljubljančanka, in sicer 22 let stara Franciska Majsec. — Pri tujki so našli prazno stekleničico in sodijo, da je pila s samomorilnim namenom lizol.

Izžrebani porotniki pri tukajšnjem deželnem sodišču za tretje zasedanje, ki se prične z dne 25. avgusta t. l.: Banko Ignacij, gostilničar in posestnik; Berthold Avguštin, posestnik

in fotograf; Češnik Ivan, trgovec; Češnovar Herman, posestnik in gostilničar; Dreise Oton, tovarnar in posestnik; Drogenig Franjo, trgovec, vsi v Ljubljani. Domlači Josip, posestnik in lesni trgovec v Ilirski Bistrici; Garzaroli Emil pl. Thurnlak, posestnik in gostilničar v Postojni; Galle Adolf, grajskič v Zg. Šiški; Jerančič A., pos. in trgov.; Jerman Makso, zasebnik, oba v Ljubljani. Jalen Ivan, lesni trgovec v Ratečah pri Kranjski gori; Jeras Iv., zasebnik v Zgornji Šiški; Klofutar Josip, tovarnar v Trzinu; Kurali Ivan, posestnik v Domžalah; Končan Ivan, trgovec in posestnik na Glincah; Logar Josip, trgovec v Kranju; Lah Franjo, trgovec in posestnik v Ložu; Lavrič Matija, posestnik v Novem Vodmatu; Markež Ivan, posestnik in hotelir v Bohinjski Bistrici; Marn Alojzij, posestnik in trgovec na Glincah; Peterca Pavel, posestnik in trgovec v Ljubljani; Primožič Andrej, posestnik v Idriji; Pirkovič Ivan, posestnik in strojevodja v poklju; Pogačnik Anton, posestnik in vinotičar, oba v Spodnji Šiški; Robežnik Ivan, trgovec in posestnik na Viču; Souvan Leo, veletržec; Steiner Ant., gostilničar in posestnik, oba v Ljubljani; Sajovic Franjo, gostilničar in posestnik v Tacnu; Tonejc Anton, kavarnar v Ljubljani; Urbančič Franjo, tovarnar in trgovec v Baču; Vilhar Luka, urar, Vider Ivan, vrtnar in posestnik, oba v Ljubljani; Zagoda Franjo, posestnik v Zadlogu pri Idriji; Znidaršič Alojzij, posestnik in gostilničar v Ložu; Zakotnik Alojzij, posestnik in župan v Zgornji Šiški. — Nadomestni porotniki: Brema Franjo, ključavničar in posestnik; Hartman Matevž, gostilničar; Javornik Josip, posestnik; Jelenič Jernej, gostilničar in posestnik; Krajec Emil, trgovec; Meden Viktor, trgovec in posestnik; Novakovič Nikolaj, vinski trgovec; Stariha Josip, posestnik; Vokač Franjo, trgovec, vsi v Ljubljani.

Ij Za ubogo družino v Mestnem logu. Neimenovana 1 K, neimenovana 2 K, F. M., Kojsko, 4 K.

Zadnje vesti.

ABSOLUTIZEM NA ČEŠKEM.

Ischl, 24. julija. Danes sta bila pri cesarju v avdienci grof Stürgkh in baron Heinold. Gotovo je, da se češka deželna ustava suspendira in imenuje deželnoknežja upravska komisija.

VOLITVE NA GORIŠKEM.

Gorica, 24. julija. Dozdaj sta pri današnjih volitvah v kmetski kuriji znana dva rezultata iz tolminskih občin, in sicer so dobili: novostrujarja Abram 139 in Rejec 141, starostrujarja dr. Gregorčič 56, Toskar 49, liberalca Miklavčič 42, Mikuš 101. — V goriški okolici je znan rezultat iz 12 občin, manjka še 31. Dobili so: mladostrujarji Rojec 236, Obljubek 218, Kovačič 176, starostrujarji Berbuč 165, Marinič 98, Pirih 18, samostojni Budin 63, liberalci 245—270. Iz Krasa ni še poročil. V goriški okolici bodo po vsej priliki ožje volitve med novostrujarji in liberalci, glede hribovskih občin se pa ne more še nič sklepati.

TURKI ŽE NA BULGARSKEM.

Sofija, 24. julija. Turška armada je prodrla do Katalagača na bulgarskem ozemlju.

Carigrad, 24. julija. Turške čete so zasedle Lozengrad in Dimotiko. Umlakajoči se Bulgari so Lozengrad in Dimotiko zažgali. Turške čete so se polastile tudi Dedeagača in bulgarske uradnike vjele.

Peterburg, 24. julija. Rusko brodoge je zapustilo Sebastopol. Rusija ima namen zaseti Armenijo, ako Turčija svojih čet nemudoma ne odpokliče iz Odrina.

Pariz, 24. julija. »Figaro« izve, da je Italija predlogu Rusije, da bi smela zasedati Armenijo pritrdila, ako je Rusija voljna priznati en egejski otok Italiji kot kompenzacijo, čemur se Rusija ne protivi. Zasedenje Armenije od strani Rusije pa bi bilo le začasno, do-

kler se Turčija ne uda, ker Rusija nima želje svoj teritorij povečati.

TURKE ZAPODI RUMUNIJA.

London, 24. julija. Tukajšnji listi zaznamujejo vest, da bo Turke pregnala iz Odrina Rumunija. Bulgarija je dobila od merodajne ruske strani zagotovilo, da Rusija ne bo dopustila nadaljnega ponižanja Bulgarije.

SRBSKI MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 24. julija. V konalu se je pod predsedstvom kralja vršil ministrski svet. Formulirali so se mirovni pogoji. Pogajanja glede strateške demarkacijske črte se bodo tudi v Bukarešti vršila.

KOMITAŠI.

Solun, 24. julija. Tu so zaprli 60 komitašev, ki so hoteli zagnati v zrak vlak, v katerem se je Venizelos peljal v Bitolj.

KOLERA.

Sarajevo, 24. julija. Vsled nevarnosti, da se zanese kolera iz Belgrada semkaj, so se ukrenile stroge zdravstvene odredbe.

Steckenpferd-lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakdan priznanice. Dobi se povsod a 80 vinarjev.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. julija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11'63
Pšenica za april 1914	12 17
Rž za oktober 1913	9'22
Oves za oktober 1913	8'37
Koruza za avgust 1913	8'19
Koruza za maj 1914	7'40

Efektiv trdno.

Učenca

sprejme takoj Kavarna „Austrija.“
Zasluzek dober.

Proda se

enonadstropna hiša

z gostilno po nizki ceni v okolici Ljubljane.
Polzve se v upravnistvu Slovenca. 2207

Glavnik za barvanje las

Potom priprostega česanja se pobarvajo sivi in rudeči lasje pristno plavo, ružjavo ali črno. Popolnoma neškodljivi! Rahljivo leta in leta. Na tisoče v rabi. Komad K 5—

Razpošilja: I. SCHÜLLER, Dunaj III, Krieglbergasse 6 II. 1187

Išče se Generalni zastopnik

s sedežem v Ljubljani za prodajo novoizumljenega, merilno-prikrojevalnega stroja „PERFEKT“ sistem Lenassi, v vseh slovanskih deželah, kar se tiče krojaške modne industrije. — Oglašajo naj se le kavicje zmožni. Provizija po dogovoru. Dopisi naj se pošiljajo na upravnistvo „Slovenca“ do 28. t. m. 2208

Zahvala.

Zase in za svoje otroke izrekam „Prvi češki splošni delniški družbi za zavarovanje na življenje“ v Pragi najsrčnejšo zahvalo, da je tako hitro in kulantno izplačala celo zavarovano svoto takoj po smrti mojega soproga g. Josipa Petriča, posestnika v Gradišču pri Vipavi, četudi je bil blagopokojni šele tri leto zavarovan.

Kdorkoli bi se želel zavarovati na življenje, naj se v svojo lastno korist posluži le tega vzornega, človekoljubnega, res slovanskega zaveda.

V Ljubljani, dne 16. julija 1913.

Jožefa Petričeva.

Vino na prodaj!

60 hl belega in rdečega vina oddam po 46 vin. do 52 vin. za liter, franko postaja Brežice, Štajersko. Na zahtevo pošljem tudi vzorce. — Naslov: FRAN PETAN, posestnik, Sromlje pri Brežicah. 2211

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati našega nad vse ljubljene soproga, oziroma očeta, brata in strica, gospoda

Franca Plevnik

posestnika, gostilničarja, trgovca, I. občinskega svetovalca, člana krajnega šolskega sveta itd.

danes dne 24. t. m. ob 1/43. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajočce, v starosti 48 let v boljše življenje.

Pogreb blagega pokojnika bode v petek dne 25. t. m. ob 1/27. uri zvečer iz hiše žalosti, Vevče št. 58, na farno pokopališče pri Dev. Mariji v Polju, kjer se truplo položi v družinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi pri Dev. Mariji v Polju.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Vevče, dne 24. julija 1913.

Marija Plevnik, roj. Hodnik

soproga.

Lazar, Joško

sinova.

Justina, Anica

hčeri.

2215

JANKO ČEŠNIK

Ljubljana, Lingarjeva ulica

priporoča svojo največjo in - krasno izbiro blaga za -

narodne noše

kakor tudi k noši spadajoče svilnate rute in predpasnike.

Coloma, Juan Miseria (Janez Nevolja). Povest. Cena 1 K, vez. 1 K 60 v. — Kdor hoče spoznati duhovitega španskega pisatelja Coloma, naj prebere njegovega »Janeza Nevoljo«. Nihče se ne bo utrudil od čitanja te krasne povesti, če bi bila tudi trikrat daljša. Coloma zna lahkotno, a vendar temeljito orisati najbolj zagonetne individualnosti in obudovati moramo njegov izvirni, neutrudni humor ter njegov žgoč sarkazem. Calomovi spisi imajo poseben čar in bodo nudili vsakemu velik užitek.

Dickens, Povest o dveh mestih. Cena 5 K 50 vin., vez. 6 K 50 vin. Roman je pravzaprav tragedija francoske revolucije. Dickens nam v njem v močnejši roko slika vzroke, nastanek in bistvo tega velikega zgodovinskega prevrata. Nihče ni opisal nasilstev aristokracije in podivjanosti jakobinstva tako živo ter s takim arkanizmom in duhovitostjo kot Dickens. Sredi tega divjega meteža najhujših strasti pa zvane strune požrtvovalnosti, zvestobe in velikodušnosti, ki omiljujejo temno sliko onih silovitih časov. Dickensov roman razširi bralcu duševno obzorje ter ga uči umevati zgodovino, radi česar naj si ga vsak nabavi. — Povest o dveh mestih zavzema v slovestvu vseh narodov eno najodličnejših mest. Dickens se prištevava po pravici med največje romanopisce vseh vekov in ravno v tej povesti se zrcalijo vse vrline njegovega globokega duha. Povest, ki nam slika strahote francoske revolucije, se odlikuje po ostro risanih in markantnih značajih ter izredno zanimivem dejanju, ki blaži duha ter povzdičuje bralca v heroizmu ljubezni in prijateljstva. Slovenci moremo biti ponosni na prevod te prekrasne povesti, s katero naj vsakdo obogati svojo knjižnico.

PREPOTREBNE KNJIGE ZA SLOVENSKO ŽENSTVO:

Slovenska kuharica Magdalene Plešweisove. V. natis. Izpopolnila in predelala S. M. F. Kalinšek, šolska sestra in učiteljica na »Gospodinski šoli« v Ljubljani. Ta prekoristna knjiga se dobi v dveh izdajah: Velika izdaja z mnogimi slikami med besedilom in 18 večbarvnimi tabelami, elegantno vezana 6 K. Mala izdaja z okrajšanim besedilom brez slik in prirejena za vsakdanje potrebe, elegantno vezana 3 K 60 vin. To je najboljša in najpopolnejša slovenska kuhinjska knjiga, katere ne sme pogrešati nobena slovenska gospodinja. Kako priljubljena je ta knjiga, dokazuje najbolj dejstvo, da je doživela že 6. natis.

POSEBNO PRIPOROČLJIVI MOLITVENIKI:

Sv. Anton Padovanski. Življenjepis in češčenje velikega čudodelnika iz frančiškanskega reda z molitvenikom. Po nemški izdaji P. Sebastijana Schreyring priredili slovenski bogoslovci. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., v šagrinu z zlato obrezo 2 K 40 vin. — Ta krasni molitvenik bo vsled svoje bogate vsebine gotovo vsem častilec sv. Antona dobrodošel. Obsega namreč vse pobožnosti k sv. Antonu, poleg tega pa tudi navadne in mašne molitve. **Getzmani in Golgota.** Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Cena z rdečo obrezo 2 K 60 vin., v šagrinu z zlato obrezo 3 K 60 vin. — Ta molitvenik nas najživeje uvaja v skrivnosti Kristusovega trpljenja ter nas uči bolj in bolj ceniti največje delo ljubezni in odrešenja.

Št. 791/pr.

Razpis. Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti eno mesto sekundarija. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisano službo predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje,

do 15. avgusta 1913

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 19. julija 1913.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopele. Lastnik in so-izvednik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Kupi se mala hiša

v bližini sv. Jakoba do sv. Petra ali Poljanske ceste do sv. Petra mostu.

Ponudbe na upravo lista pod Hiša št. 2181 3

Avtomatična past!

Za podgane K 4.—, za miši K 240, ujame brez nadzorstva do 50 komadov v eni noči. Past za ščurke edina te vrste, na katero se ujame na tisoče ščurkov v eni noči, a K 240. Povsod najboljši uspeh. Pošilja po povzetju Franc Humann, Dunaj, 2. Bezirk, Aloisgasse 3/24. Mnogo pohvalnih pismen. Pred manj vrednimi ponarejanji se svari. V c. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Telefon 23.446. 215

Cefiri. 1053 Kanafasi. 1913 **Ne smete pozabiti!** 1913

Dobro in pristnobaravno blago vsesko najbolje in najceneje kupi neravnosti pri izdelovalcu.

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko trdiko

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45 v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštnine prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostančkov cefirja, delinja, kanafasa itd. in razpolagam v zavojih po 40 metrov za 16 K, prve vrste za 20 K, finejše vrste za 25 K franco po povzetju. Od ostančkov se vzorci ne pošiljajo. — Srajce za gospode iz cefirja ali oxforda t. komad K 180, 220, 260, 3.—, 4.— in 450. Pri naročilih zadošča navedba širine vratu. Dopisuje se slovensko. V enem letu nad 500 priznalic od Slovencev.

Kemična tovarna Traiskirchen pri Dunaju LIEBLEIN & CO.

Cementna malta za beton, apnena malta : : postaneta vododržna le s :

stearitom, zak. zav.

Najidealnejše sredstvo za osuševanja vseh vrst, odstranitev vlage: da vododržne facade in belega apna. — Malta z dodatkom stearita ima 50—100% več trdnote, kot vsak drug dodatek (uradno preizkušeno). — Edina prodaja: F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana. 1987

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“
družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.
Zastopnik: Zajec & Horn, Ljubljana.
Dunajska cesta 73. 249

Išče se dober

Strojevodja

izurjen za žago z dvema turbinama, 2 benečanskima jarmoma, 4 cirkularnimi žagami in 1 žago za cepljenje, in električni obrat. Zahteva se znanje nemščine. Razpisano mesto je v Kočah (Kötschach) v Ziljski dolini na Korškem, ponudbe pa se morajo poslati na trdiko bratje TAMBURLINI v Planini pri Rakeku. 2116

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin RIA-mazilo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko

Sluga

vešč slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali, se sprejme v modni trgovini. — Več pove uprava lista pod št. 2185. 2185 3—1

Poziv na p. l. duhovščino! Morsko kopališče Gradež pri Ogleju.

Kakor prejšnja leta je hiša duhovniškega podpornega društva „Plo Sovvegno“ na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo „Plo Sovvegno“ v Gorici (Corte S. Ilario 7). 1707

Hôtel „Lloyd“

z restavracijo in najlepšim vrtom

priporoča p. n. slavnemu občinstvu

Karol Tauses, hotelir

Sv. Petra cesta št. 7.

Sprejemajo se tudi vedno ukaželjne gospice za pouk v kuhinji.

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj
„ 12— opoldan	„ 1:40 popoldan
„ 3:30 popoldan	„ 5:10 popoldan

Odhod iz Logatec:	Prihod v Idrijo:
ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
„ 2:30 popoldan	„ 4— popoldan
„ 6:30 zvečer	„ 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3.—	K 2.—
Idrija-Godovič	„ 1:50	„ 1.—
Godovič-Hotedrška	„ 1:50	„ 1.—
Hotedrška-Logatec	„ 1:50	„ 1.—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3.—	K 2.—
Idrija-Godovič	„ 1:50	„ 1.—
Godovič-Hotedrška	„ 1:50	„ 1.—
Hotedrška-Logatec	„ 1:50	„ 1.—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Narodne noše

v različnih vrstah tudi posamezne dele, kakor: krila, rute, telovnike, predpasnike, avbe, platno, peče

prodaja po vzorcih deželnega muzeja Rudolfinum v Ljubljani in po predpisih Kranjske deželne zveze za tujski promet na Kranjskem

FR. REGORSCHER

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 3.

Bogata izbira.

Zmerne cene.